

Sisäasiainministeriö
Maahanmuutto-osasto
PL 26
00023 VALTIONEUVOSTO

Lausunto

Kristiinankaupunki, 9.8.2010

Vastauksena sisäasiainministeriön lausuntopyyntöön hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kansainvälistä suojelua hakevien vastaanotosta Kristiinankaupunki esittää seuraavaa.

Pääsisällöltään lakiesitys on oikeansuuntainen.

Kun tiedossa on ne ongelmat, joita lisääntyvä turvapaikanhakijoiden määrä ja maahanmuutto ovat aiheuttaneet esim. Ruotsissa, tulee vastaavanlaisten ongelmien torjuminen Suomessa välttää etukäteistoimin. Lainsäädännössä tulisi huomioida mm. seuraavia seikkoja:

Resursseja tulee varata nopeutettuun turvapaikanhakumenettelyyn (nyt käsittelyaika on keskimäärin n. 11 kk ns. normaalimenettelyssä) ilmeisen perusteettomasti maahan pyrkivien hakemusten käsittelyä varten. Tällä olisi signaali vaikutus, ja lyhyt käsittelyaika on sekä hakijoiden että koko yhteiskunnan edun mukaista. Erikoisesti EU-maista tulevien käsittelyajan ei tarvitse olla muutamaa päivää pidempi. Se että n. 75 % hakijoista saa kielteisen päätöksen kertoo osaltaan siitä, että suurin osa tulijoista ei täytä kriteereitä kansainvälistä suojelua hakevien vastaanotosta. Etukäteen monet muissa maissa ilmenneet ongelmat välttääksemme on hakuprosessin oltava tehokas ja suojaa vain sitä todella tarvitseville takaava. Tehokas prosessi estää myös mahdollisten ruuhkien syntymistä.

Vastaanotto- ja käyttöraha (toimeentulotuen sijasta): Oman maan talouden kiristyessä tulee vielä pohtia ao. rahan suuruutta. Hyvää on se, että käyttöraha korostaa hakijalle oleskelun väliaikaisuutta (vrt. toimeentulotuki).

Maahan jääville tulee aloittaa viipymättä yleis- ja ammattitaitojen opetus. Myönteistä on esitys henkilökohtaisesta neuvonnasta ja ohjauksesta sekä hakijan allekirjoittamasta henkilökohtaisesta toimintaohjelmasta, jossa sovitaan hakijan osallistumisesta työ- ja opintotoimintaan (kansalliskielten opiskelu, keskuksen siivous ja ylläpitotyöt, omatoimisuuden edistäminen). Vastaanottoajan tulee olla aktiivista, sen tulee tukea maahan jäävien kotoutumista, ja toisaalta edistää kielteisen päätöksen saaneiden paluuta. Toimintaan osallistumattomien tukea tulee pienentää. Vastuu oman arjen pyörittämisestä torjuu passivoitumista.

Suomessa ei tule ottaa käyttöön Ruotsissa käsiteltävänä olevaa aktiviteettibonusta (järjestettäviin toimintoihin osallistumisesta palkitseminen rahalla). Turvapaikkaa hakevan saamat taloudelliset korvaukset ovat jo se kannustin, jota vastaan hakijoiden odotetaan

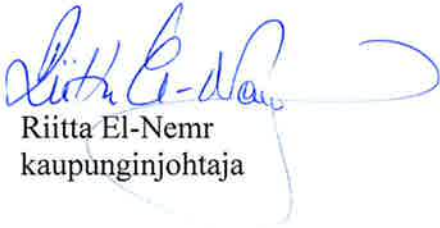

osallistuvan osoitettuun toimintoihin aktiivisesti. Taloudellisten sanktioiden käyttö toiminnasta kieltäytyville on suositeltavaa.

Maahan jäävien ohjauksessa ja neuvonnassa tulee korostaa oikeuksien rinnalla velvollisuuksia, kielen oppimisen sekä maan lakien ja kulttuurin tuntemisen ja noudattamisen tärkeyttä. Maahan jäävien työllistymistä tulee tukea tehokkaasti, esim. erillisten työllistymispolkujen avulla. Maahan jääville tulee järjestää tietyn ajan kuluessa pakollinen kielitesti yhdessä kansalliskielessä. Tämä tieto lisää ja tehostaa kielen opiskelua.

Lopuksi voidaan todeta, että kotoutumisen ja kantaväestöön liittymisen kannalta myönteistä olisi, jos turvapaikan saaneet edustaisivat eri kansallisuuksia (vrt. suurempi määrä samaa kansallisuutta olevia muodostaa helposti omia alayhteisöjään/alueitaan).

Omilla toimenpiteillämme voimme torjua erilaisia uhkia etukäteen.

Riitta El-Nemr
kaupunginjohtaja